

Załącznik nr 1 do Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

Łączenie dotacji z termomodernizacyjną ulgą podatkową

- Dotacje w ramach programu Czyste Powietrze można łączyć z termomodernizacyjną ulgą podatkową, obowiązującą od 1 stycznia 2019 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 2246). W takim przypadku korzyści uzyskane przez Beneficjenta z tytułu obu mechanizmów finansowych wzajemnie się uzupełniają.
- Ulga termomodernizacyjna przysługuje:
  - Podatnikom, których dochody są opodatkowane zgodnie ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych według skali podatkowej lub według jednolitej 19% stawki podatku (art. 26h tej ustawy) oraz
  - opłacającym ryczałt od przychodów ewidencjonowanych zgodnie z ustawą o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (art. 11 tej ustawy).
- Dotacja oraz ulga są instrumentami niezależnymi od siebie, wspierającymi przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Katalog kosztów kwalifikowanych w Programie Czyste Powietrze określony został odrębnie od katalogu kosztów odliczanych w ramach ulgi termomodernizacyjnej, wskazanego w Rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. poz. 2489).
- W przypadku uzyskiwania korzyści łącznie z dotacji w Programie Czyste Powietrze i ulgi termomodernizacyjnej:
  - odliczeniu w ramach ulgi nie podlegają wydatki sfinansowane lub dofinansowane z dotacji lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie ze środków publicznych, a jedynie ta ich część która nie została dofinansowana.
  - w przypadku gdy, po wcześniejszym dokonaniu odliczeń wydatków w ramach ulgi termomodernizacyjnej, beneficjent otrzymał zwrot odliczonych wydatków w formie dotacji, jest zobowiązany zgodnie z przepisami podatkowymi doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone od dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot.

- Beneficjenci łączący dotację z ulgą powinni pamiętać, że:

Program Czyste Powietrze	Ulgą termomodernizacyjna
Dotację można uzyskać na wiele budynków / lokali mieszkalnych z wydzieloną księgą wieczystą z zachowaniem limitu dotacji na każdy	Przysługuje jedno odliczenie do wysokości 53 000 zł na podatnika niezależnie od liczby posiadanych nieruchomości
Obowiązuje limit dotacji na budynek/lokal mieszkalny z wydzieloną księgą wieczystą niezależnie od liczby jego współwłaścicieli	W ramach przysługującego mu odliczenia może skorzystać odrębnie każdy ze współwłaścicieli danego budynku/ lokalu
Na potrzeby rozliczenia dopuszczalne są faktury VAT jak również wystawione na Beneficjenta rachunki imienne	W celu odliczenia wydatków w zeznaniu rocznym PIT należy posiadać faktury VAT wystawione wyłącznie przez podmioty nie korzystające ze zwolnienia z VAT
<p>Wydatki mogą być ponoszone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w ramach Części 1) i Części 2) Programu: <ul style="list-style-type: none"> – do 30 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie w formie dotacji, – do 18 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie w formie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu – do 18 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie w formie dotacji z prefinansowaniem w ramach Części 2) • w ramach Części 3) Programu: <ul style="list-style-type: none"> - do 36 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie w formie dotacji, - do 18 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie w formie dotacji z prefinansowaniem” 	Beneficjent może rozliczyć wydatki poniesione w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek

- Szczegółowe informacje na temat rozliczania ulgi termomodernizacyjnej w przypadku łączenia jej z dotacją zawarte są w objaśnieniach podatkowych opracowanych przez Ministerstwo Finansów i opublikowanych na prowadzonych przez nie stronach serwisu internetowego <https://www.gov.pl>. Ulgą nie jest rozliczana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Podatnik, powinien sam określić wartość ulgi w deklaracji podatkowej, którą ma obowiązek złożyć stosownie do przepisów podatkowych.

Załącznik nr 2 do Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla Części 1) Programu dla Beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania

Wszystkie urządzenia oraz materiały muszą być fabrycznie nowe, dopuszczone do obrotu oraz w przypadku gdy wynika to z obowiązujących przepisów prawa - posiadać deklaracje zgodności urządzeń z przepisami z zakresu bezpieczeństwa produktu (oznaczenia „CE” lub „B”). Jeżeli wynika to z przepisów prawa, usługi muszą być wykonane przez osoby lub podmioty posiadające stosowne uprawnienia i pozwolenia oraz przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem i normami. Szczegółowe wymagania określono w poniższych tabelach.

W usługach montażu wskazanych w poniższych tabelach zawarty jest również koszt demontażu oraz transportu.

1. Dokumentacja

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
1	Audyt energetyczny	Koszt wykonania audytu energetycznego budynku/lokalu mieszkalnego jest kwalifikowany, pod warunkiem, że Wnioskodawca będzie realizował zadanie związane z ociepleniem przegród budowlanych oraz, że zakres prac dla wybranego wariantu wynikającego z audytu energetycznego zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie, nie później niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.	100%	1 000
2	Dokumentacja projektowa	Koszt wykonania branżowej dokumentacji projektowej dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> - przebudowy konstrukcji dachu pod ocieplenie, - modernizacji instalacji wewnętrznej c.o. lub c.w.u., - wymiany źródła ciepła, - wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła	30%	600

		pod warunkiem, że prace będące przedmiotem dokumentacji, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.		
3	Ekspertyzy	Koszt wykonania ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej (gniazdowanie ptaków i nietoperzy w budynkach do termomodernizacji)	30%	150

2. Źródła ciepła, przyłącza, instalacje, wentylacja

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Wymagania techniczne	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
1	Podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem	Zakup/montaż wężła ciepłego z programatorem temperatury, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, wraz z wykonaniem przyłącza od sieci ciepłowniczej do wężła ciepłego (w tym opłata przyłączeniowa).		50%	10 000
2	Pompa ciepła powietrze/woda	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	30%	9 000

3	Pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	45%	13 500
4	Pompa ciepła powietrze/powietrze	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/powietrze z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla klimatu umiarkowanego) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	30%	3 000
5	Gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	Zakup/montaż pompy ciepła typu grunt/woda, woda/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	45%	20 250
6	Kocioł gazowy kondensacyjny	Zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, zbiornikiem na gaz.	Kotły gazowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. W ramach kosztów kwalifikowanych osprzętu do kotła gazowego kondensacyjnego ujęta jest m.in. instalacja prowadząca od przyłącza do kotła/od zbiornika na gaz do kotła.	30%	4 500
7	Kotłownia gazowa (przyłącze gazowe i instalacja)	Wykonanie przyłącza gazowego i instalacji od przyłącza do kotła, w tym koszt opłaty przyłączeniowej. Zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego z osprzętem,	Kotły gazowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	45%	6 750

	wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny, opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa); Dotyczy budynków, które nie są przyłączone do sieci dystrybucji gazu.	sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem; Wykonanie niezbędnej dokumentacji projektowej.	Prace będące przedmiotem dokumentacji projektowej, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.		
8	Kocioł olejowy kondensacyjny	Zakup/montaż kotła olejowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, zbiornikiem na olej.	Kotły olejowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. W ramach kosztów kwalifikowanych osprzętu do kotła olejowego kondensacyjnego ujęta jest m.in. instalacja prowadząca od zbiornika na olej do kotła.	30%	4 500
9	Kocioł zgazowujący drewno	Zakup/montaż kotła zgazowującego drewno z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign); Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej; Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do zgazowania biomasy w formie drewna kawałkowego albo do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego	30%	6 000

			<p>oraz zgazowania biomasy w formie drewna kawałkowego.</p> <p>Do dofinansowania kwalifikują się jedynie kotły z automatycznym podawaniem pelletu drzewnego. Do dofinansowania nie są kwalifikowane inne urządzenia wielopaliwowe.</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem;</p> <p>Kocioł musi być eksploatowany ze zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym/zbiornikiem cwu, którego minimalna bezpieczna pojemność jest określona zgodnie ze wzorem „Pojemność zasobnika” znajdującego się w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominiarskiego podpisanym przez mistrza kominiarskiego.</p>		
10	Kocioł na pellet drzewny	Zakup/montaż kotła na pellet drzewny z automatycznym sposobem podawania paliwa z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą,	Kotły na pellet drzewny muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign);	30%	6 000

		<p>układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.</p>	<p>Kotły na pellet drzewny muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej; Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego . Do dofinansowania nie są kwalifikowane urządzenia wielopaliwowe. Dofinansowanie jedynie do kotłów z automatycznym podawaniem paliwa; Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska; Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem. Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominiarskiego podpisanym przez mistrza kominiarskiego.</p>		
11	Kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie	Zakup/montaż kotła na pellet drzewny z automatycznym sposobem podawania paliwa, o obniżonej emisyjności cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$ (W odniesieniu do suchych spalin w temp. 0°C, 1013 mbar przy O ₂ =10%) z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą,	<p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign); Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą charakteryzować się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$; Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą posiadać klasę efektywności energetycznej</p>	45%	9 000

		<p>układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.</p>	<p>minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej; Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego . Do dofinansowania nie są kwalifikowane urządzenia wielopaliwowe. Dofinansowanie jedynie do kotłów z automatycznym podawaniem paliwa; Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska; Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem. Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominiarskiego podpisanym przez mistrza kominiarskiego.</p>		
12	Ogrzewanie elektryczne	<p>Zakup/montaż urządzenia grzewczego elektrycznego (innego niż pompa ciepła), materiałów instalacyjnych wchodzących w skład systemu ogrzewania elektrycznego, zbiornika akumulacyjnego/buforowego, zbiornika cwu z osprzętem.</p>		30%	3 000

13	Instalacja centralnego ogrzewania oraz instalacja ciepłej wody użytkowej	Zakup/montaż materiałów instalacyjnych i urządzeń wchodzących w skład instalacji centralnego ogrzewania (w tym kolektorów słonecznych), wykonanie równoważenia hydraulicznego instalacji grzewczej. Zakup/montaż materiałów instalacyjnych i urządzeń wchodzących w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kolektorów słonecznych i pomp ciepła do ciepłej wody użytkowej).	Kolektory słoneczne muszą posiadać: Certyfikat na europejski znak jakości „Solar Keymark” wraz z załącznikiem technicznym lub równoważny certyfikat potwierdzający m.in. przeprowadzenie badań kolektora; Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	30%	4 500
14	Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła	Zakup/montaż materiałów instalacyjnych składających się na system wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła (wentylacja z centralą wentylacyjną, rekuperatory ściennie).	Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	30%	5 000
15	Mikroinstalacja fotowoltaiczna	Zakup/montaż oraz odbiór i uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznej (panele fotowoltaiczne z niezbędnym oprzyrządowaniem) - wymaganym elementem instalacji są liczniki dwukierunkowe (koszt licznika nie jest kosztem kwalifikowanym).	Mikroinstalacja fotowoltaiczna o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW. Urządzenia muszą być instalowane jako nowe, wyprodukowane w ciągu 24 miesięcy przed montażem; Dofinansowaniu nie podlegają projekty polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej; Zakończenie zadania rozumiane jest jako przyłączenie mikroinstalacji fotowoltaicznej do sieci.	50%	5 000

3. Ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Wymagania techniczne	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji
1	Ocieplenie przegród budowlanych	<p>Zakup/montaż materiałów budowlanych wykorzystywanych do ocieplenia przegród budowlanych zewnętrznych i wewnętrznych oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych, stropów pod nieogrzewanymi poddaszami, stropów nad pomieszczeniami nieogrzewanymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi, płyt balkonowych, fundamentów itp. wchodzących w skład systemów dociepleń lub wykorzystywanych do zabezpieczenia przed zawilgoceniem.</p> <p>Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących (np. wymiana parapetów zewnętrznych, orynowania itp.). Ocieplenia nie stanowi położenie wyłącznie</p>		30%	45 zł za m ²

		farb/tynków termorefleksyjnych lub termoizolacyjnych.			
2	Stolarka okienna	Zakup/montaż stolarki okiennej w tym okna/drzwi balkonowe, okna połaciowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne wraz z systemami montażowymi. Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących.	Zakup i montaż stolarki okiennej i drzwiowej dopuszcza się jedynie w przypadku wymiany w pomieszczeniach ogrzewanych; Zakupione i zamontowane okna, drzwi zewnętrzne/bramy garażowe muszą spełniać wymagania techniczne dla przenikalności cieplnej określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujące od 31 grudnia 2020 roku.	30%	210 zł za m ²
3	Stolarka drzwiowa	Zakup/montaż stolarki drzwiowej w tym drzwi zewnętrzne, drzwi/bramy garażowe. Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących.		30%	600 zł za m ²

Szczegółowe wymagania prawne odnoszące się do zadań finansowanych w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

1. Pompy ciepła powietrze/woda

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/woda muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A+** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

2. Pompy ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/woda muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A++** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

3. Pompy ciepła powietrze/powietrze

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/powietrze muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 626/2011 z dnia 4 maja 2011 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla klimatyzatorów. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A+** (dla klimatu umiarkowanego) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

4. Gruntowe pompy ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej

Zakupione i montowane pompy ciepła muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A++** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

5. Kotły gazowe i olejowe

Zakupione i montowane kotły na paliwa gazowe i olej opałowy muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Kotły te muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

6. Kotły na paliwo stałe

Zakupione i montowane w ramach Programu kotły zgasowujące drewno, na pellet drzewny, na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, muszą spełniać co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących **ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe** (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, s. 100).
Dodatkowo:

- kotły zgazowujące drewno muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- kotły na pellet drzewny muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą charakteryzować się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$, muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

7. Kolektory słoneczne

Kolektory słoneczne muszą posiadać certyfikat na europejski znak jakości „Solar Keymark” wraz z załącznikiem technicznym lub równoważny certyfikat potwierdzający między innymi przeprowadzenie badań kolektora zgodnie z normą PN-EN 12975-1 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy -- Kolektory słoneczne -- Część 1: Wymagania ogólne” oraz normą PN-EN ISO 9806 „Energia słoneczna -- Słoneczne kolektory grzewcze -- Metody badań”. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą lub nadania znaku nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

8. Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej

Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla podgrzewaczy wody, zasobników ciepłej wody użytkowej i zestawów zawierających podgrzewacz wody i urządzenie słoneczne. Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

9. Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła

Zakupiona i zamontowana wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 1254/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej systemów wentylacyjnych przeznaczonych do budynków mieszkalnych. Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

Załącznik nr 2a do Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla Części 2) Programu dla Beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania

Wszystkie urządzenia oraz materiały muszą być fabrycznie nowe, dopuszczone do obrotu oraz w przypadku gdy wynika to z obowiązujących przepisów prawa - posiadać deklaracje zgodności urządzeń z przepisami z zakresu bezpieczeństwa produktu (oznaczenia „CE” lub „B”). Jeżeli wynika to z przepisów prawa, usługi muszą być wykonane przez osoby lub podmioty posiadające stosowne uprawnienia i pozwolenia oraz przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem i normami. Szczegółowe wymagania określono w poniższych tabelach.

W usługach montażu wskazanych w poniższych tabelach zawarty jest również koszt demontażu oraz transportu.

1. Dokumentacja

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
1	Audyt energetyczny	Koszt wykonania audytu energetycznego budynku/lokalu mieszkalnego jest kwalifikowany, pod warunkiem, że Wnioskodawca będzie realizował zadanie związane z ociepleniem przegród budowlanych oraz, że zakres prac dla wybranego wariantu wynikającego z audytu energetycznego zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie, nie później niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.	100%	1 000
2	Dokumentacja projektowa	Koszt wykonania branżowej dokumentacji projektowej dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> - przebudowy konstrukcji dachu pod ocieplenie, - modernizacji instalacji wewnętrznej co lub cwu, - wymiany źródła ciepła, - wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła	60%	1200

		pod warunkiem, że prace będące przedmiotem dokumentacji, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.		
3	Ekspertyzy	Koszt wykonania ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej (gniazdowanie ptaków i nietoperzy w budynkach do termomodernizacji)	60%	300

2. Źródła ciepła, przyłącza, instalacje, wentylacja

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Wymagania techniczne	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
1	Podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem	Zakup/montaż wężła ciepłego z programatorem temperatury zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem wraz z wykonaniem przyłącza od sieci ciepłowniczej do wężła ciepłego (w tym opłata przyłączeniowa).		75%	15 000
2	Pompa ciepła powietrze/woda	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	60%	18 000
3	Pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dla	60%	18 000

	klasie efektywności energetycznej	akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.		
4	Pompa ciepła powietrze/powietrze	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/powietrze z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla klimatu umiarkowanego) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	60%	6 000
5	Gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	Zakup/montaż pompy ciepła typu grunt/woda, woda/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	60%	27 000
6	Kocioł gazowy kondensacyjny	Zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, zbiornikiem na gaz.	Kotły gazowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. W ramach kosztów kwalifikowanych osprzętu do kotła gazowego kondensacyjnego ujęta jest m.in. instalacja prowadząca od przyłącza do kotła/od zbiornika na gaz do kotła.	60%	9 000
7	Kotłownia gazowa (przyłącze gazowe i instalacja wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny,	Wykonanie przyłącza gazowego i instalacji od przyłącza do kotła , w tym koszt opłaty przyłączeniowej. Zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza	Kotły gazowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. Prace będące przedmiotem dokumentacji projektowej, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do	75%	11 250

	opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa). Dotyczy budynków, które nie są przyłączone do sieci dystrybucji gazu.	i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem; Wykonanie niezbędnej dokumentacji projektowej.	dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.		
8	Kocioł olejowy kondensacyjny	Zakup/montaż kotła olejowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, zbiornikiem na olej.	Kotły olejowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. W ramach kosztów kwalifikowanych osprzętu do kotła olejowego kondensacyjnego ujęta jest m.in. instalacja prowadząca od zbiornika na olej do kotła	60%	9 000
9	Kocioł zgazowujący drewno	Zakup/montaż kotła zgazowującego drewno z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign); Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do zgazowania biomasy w formie drewna kawałkowego albo do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego oraz zgazowania biomasy w formie drewna kawałkowego.	60%	12 000

			<p>Do dofinansowania kwalifikują się jedynie kotły z automatycznym podawaniem pelletu drzewnego. Do dofinansowania nie są kwalifikowane inne urządzenia wielopaliwowe.</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem.</p> <p>Kocioł musi być eksploatowany ze zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym/zbiornikiem cwu, którego minimalna bezpieczna pojemność jest określona zgodnie ze wzorem „Pojemność zasobnika” znajdującego się w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominarskiego podpisanym przez mistrza kominarskiego.</p>		
10	Kocioł na pellet drzewny	Zakup/montaż kotła na pellet drzewny z automatycznym sposobem podawania paliwa z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin,	<p>Kotły na pellet drzewny muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign);</p> <p>Kotły na pellet drzewny muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p>	60%	12 000

		zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	<p>Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego .</p> <p>Do dofinansowania nie są kwalifikowane urządzenia wielopaliwowe.</p> <p>Dofinansowanie jedynie do kotłów z automatycznym podawaniem paliwa;</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominarskiego podpisanym przez mistrza kominarskiego.</p>		
11	Kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie	Zakup/montaż kotła na pellet drzewny z automatycznym sposobem podawania paliwa, o obniżonej emisyjności cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$ (W odniesieniu do suchych spalin w temp. 0°C, 1013 mbar przy O ₂ =10%) z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą , układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem	<p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign);</p> <p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą charakteryzować się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$;</p> <p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p>	60%	12 000

		akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	<p>Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego .</p> <p>Do dofinansowania nie są kwalifikowane urządzenia wielopaliwowe</p> <p>Dofinansowanie jedynie do kotłów z automatycznym podawaniem paliwa;</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominarskiego podpisanym przez mistrza kominarskiego.</p>		
12	Ogrzewanie elektryczne	Zakup/montaż urządzenia grzewczego elektrycznego (innego niż pompa ciepła), materiałów instalacyjnych wchodzących w skład systemu ogrzewania elektrycznego, zbiornika akumulacyjnego/buforowego, zbiornika cwu z osprzętem.		60%	6 000

13	Instalacja centralnego ogrzewania oraz instalacja ciepłej wody użytkowej	Zakup/montaż materiałów instalacyjnych i urządzeń wchodzących w skład instalacji centralnego ogrzewania (w tym kolektorów słonecznych), wykonanie równoważenia hydraulicznego instalacji grzewczej. Zakup/montaż materiałów instalacyjnych i urządzeń wchodzących w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kolektorów słonecznych i pomp ciepła do ciepłej wody użytkowej).	Kolektory słoneczne muszą posiadać: Certyfikat na europejski znak jakości „Solar Keymark” wraz z załącznikiem technicznym lub równoważny certyfikat potwierdzający m.in. przeprowadzenie badań kolektora; Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	60%	9 000
14	Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła	Zakup/montaż materiałów instalacyjnych składających się na system wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła (wentylacja z centralą wentylacyjną, rekuperatory ścienne).	Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	60%	10 000
15	Mikroinstalacja fotowoltaiczna	Zakup/montaż oraz odbiór i uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznej (panele fotowoltaiczne z niezbędnym oprzyrządowaniem) - wymaganym elementem instalacji są liczniki dwukierunkowe (koszt licznika nie jest kosztem kwalifikowanym).	Mikroinstalacja fotowoltaiczna o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW. Urządzenia muszą być instalowane jako nowe, wyprodukowane w ciągu 24 miesięcy przed montażem; Dofinansowaniu nie podlegają projekty polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej; Zakończenie zadania rozumiane jest jako przyłączenie mikroinstalacji fotowoltaicznej do sieci.	50%	5 000

3. Ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Wymagania techniczne	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji
1	Ocieplenie przegród budowlanych	Zakup/montaż materiałów budowlanych wykorzystywanych do ocieplenia przegród budowlanych zewnętrznych i wewnętrznych oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych, stropów pod nieogrzewanymi poddaszami, stropów nad pomieszczeniami nieogrzewanymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi, płyt balkonowych, fundamentów itp. wchodzących w skład systemów dociepleń lub wykorzystywanych do zabezpieczenia przed zawilgoceniem, Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących (np. wymiana parapetów zewnętrznych, orynowania itp.). Ocieplenia nie stanowi położenie wyłącznie		60%	90 zł za m ²

		farb/tynków termorefleksyjnych lub termoizolacyjnych.			
2	Stolarka okienna	Zakup/montaż stolarki okiennej w tym okna/drzwi balkonowe, okna połaciowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne wraz z systemami montażowymi. Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących	Zakup i montaż stolarki okiennej i drzwiowej dopuszcza się jedynie w przypadku wymiany w pomieszczeniach ogrzewanych; Zakupione i zamontowane okna, drzwi zewnętrzne/bramy garażowe muszą spełniać wymagania techniczne dla przenikalności cieplnej określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujące od 31 grudnia 2020 roku.	60%	420 zł za m ²
3	Stolarka drzwiowa	Zakup/montaż stolarki drzwiowej w tym drzwi zewnętrzne, drzwi/bramy garażowe. Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących		60%	1 200 zł za m ²

Szczegółowe wymagania prawne odnoszące się do zadań finansowanych w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

1. Pompy ciepła powietrze/woda

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/woda muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A+** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

2. Pompy ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/woda muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A++** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

3. Pompy ciepła powietrze/powietrze

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/powietrze muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 626/2011 z dnia 4 maja 2011 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla klimatyzatorów. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A+** (dla klimatu umiarkowanego) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

4. Gruntowe pompy ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej

Zakupione i montowane pompy ciepła muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A++** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

5. Kotły gazowe i olejowe

Zakupione i montowane kotły na paliwa gazowe i olej opałowy muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Kotły te muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

6. Kotły na paliwo stałe

Zakupione i montowane w ramach Programu kotły zgasowujące drewno, na pellet drzewny, na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą spełniać co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących **ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe** (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, s. 100).
Dodatkowo:

- kotły zgazowujące drewno muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. i na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- kotły na pellet drzewny muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. i na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą charakteryzować się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$, muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. i na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

7. Kolektory słoneczne

Kolektory słoneczne muszą posiadać certyfikat na europejski znak jakości „Solar Keymark” wraz z załącznikiem technicznym lub równoważny certyfikat potwierdzający między innymi przeprowadzenie badań kolektora zgodnie z normą PN-EN 12975-1 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy -- Kolektory słoneczne -- Część 1: Wymagania ogólne” oraz normą PN-EN ISO 9806 „Energia słoneczna -- Słoneczne kolektory grzewcze -- Metody badań”. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą lub nadania znaku nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

8. Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej

Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla podgrzewaczy wody, zasobników ciepłej wody użytkowej i zestawów zawierających podgrzewacz wody i urządzenie słoneczne. Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;

9. Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła

Zakupiona i zamontowana wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 1254/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej systemów wentylacyjnych przeznaczonych do budynków mieszkalnych. Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

Załącznik nr 2b do Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla Części 3) Programu dla Beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania

Wszystkie urządzenia oraz materiały muszą być fabrycznie nowe, dopuszczone do obrotu oraz w przypadku gdy wynika to z obowiązujących przepisów prawa - posiadać deklaracje zgodności urządzeń z przepisami z zakresu bezpieczeństwa produktu (oznaczenia „CE” lub „B”). Jeżeli wynika to z przepisów prawa, usługi muszą być wykonane przez osoby lub podmioty posiadające stosowne uprawnienia i pozwolenia oraz przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem i normami. Szczegółowe wymagania określono w poniższych tabelach.

W usługach montażu wskazanych w poniższych tabelach zawarty jest również koszt demontażu oraz transportu.

1. Dokumentacja

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
1	Audyt energetyczny	Koszt wykonania audytu energetycznego budynku/lokalu mieszkalnego jest kwalifikowany, pod warunkiem, że Wnioskodawca będzie realizował zadanie związane z ociepleniem przegród budowlanych oraz, że zakres prac dla wybranego wariantu wynikającego z audytu energetycznego zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie, nie później niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.	100%	1 000
2	Dokumentacja projektowa	Koszt wykonania branżowej dokumentacji projektowej dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> - przebudowy konstrukcji dachu pod ocieplenie, - modernizacji instalacji wewnętrznej co lub cwu, - wymiany źródła ciepła, - wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła	90%	1 800

		pod warunkiem, że prace będące przedmiotem dokumentacji, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.		
3	Ekspertyzy	Koszt wykonania ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej (gniazdowanie ptaków i nietoperzy w budynkach do termomodernizacji)	90%	450

2. Źródła ciepła, przyłącza, instalacje, wentylacja

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Wymagania techniczne	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
1	Podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem	Zakup/montaż wężła ciepłego z programatorem temperatury zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem wraz z wykonaniem przyłącza od sieci ciepłowniczej do wężła ciepłego (w tym opłata przyłączeniowa).		90%	18 000
2	Pompa ciepła powietrze/woda	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	90%	27 000
3	Pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/woda z osprzętem, zbiornikiem	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dla	90%	27 000

	klasie efektywności energetycznej	akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.		
4	Pompa ciepła powietrze/powietrze	Zakup/montaż pompy ciepła typu powietrze/powietrze z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla klimatu umiarkowanego) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	90%	9 000
5	Gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	Zakup/montaż pompy ciepła typu grunt/woda, woda/woda z osprzętem, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	90%	40 500
6	Kocioł gazowy kondensacyjny	Zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, zbiornikiem na gaz.	Kotły gazowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. W ramach kosztów kwalifikowanych osprzętu do kotła gazowego kondensacyjnego ujęta jest m.in. instalacja prowadząca od przyłącza do kotła/od zbiornika na gaz do kotła.	90%	13 500
7	Kotłownia gazowa (przyłącze gazowe i instalacja wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny,	Wykonanie przyłącza gazowego i instalacji od przyłącza do kotła , w tym koszt opłaty przyłączeniowej. Zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza	Kotły gazowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. Prace będące przedmiotem dokumentacji projektowej, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do	90%	13 500

	opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa). Dotyczy budynków, które nie są przyłączone do sieci dystrybucji gazu.	i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem; Wykonanie niezbędnej dokumentacji projektowej.	dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia.		
8	Kocioł olejowy kondensacyjny	Zakup/montaż kotła olejowego kondensacyjnego z osprzętem, sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem, zbiornikiem na olej.	Kotły olejowe kondensacyjne muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. W ramach kosztów kwalifikowanych osprzętu do kotła olejowego kondensacyjnego ujęta jest m.in. instalacja prowadząca od zbiornika na olej do kotła	90%	13 500
9	Kocioł zgazowujący drewno	Zakup/montaż kotła zgazowującego drewno z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign); Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej. Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do zgazowania biomasy w formie drewna kawałkowego albo do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego oraz zgazowania biomasy w formie drewna kawałkowego.	90%	18 000

			<p>Do dofinansowania kwalifikują się jedynie kotły z automatycznym podawaniem pelletu drzewnego. Do dofinansowania nie są kwalifikowane inne urządzenia wielopaliwowe.</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem.</p> <p>Kocioł musi być eksploatowany ze zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym/zbiornikiem cwu, którego minimalna bezpieczna pojemność jest określona zgodnie ze wzorem „Pojemność zasobnika” znajdującego się w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominarskiego podpisanym przez mistrza kominarskiego.</p>		
10	Kocioł na pellet drzewny	Zakup/montaż kotła na pellet drzewny z automatycznym sposobem podawania paliwa z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą, układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin,	<p>Kotły na pellet drzewny muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign);</p> <p>Kotły na pellet drzewny muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p>	90%	18 000

		zbiornikiem akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	<p>Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego .</p> <p>Do dofinansowania nie są kwalifikowane urządzenia wielopaliwowe.</p> <p>Dofinansowanie jedynie do kotłów z automatycznym podawaniem paliwa;</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominarskiego podpisanym przez mistrza kominarskiego.</p>		
11	Kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie	Zakup/montaż kotła na pellet drzewny z automatycznym sposobem podawania paliwa, o obniżonej emisyjności cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$ (W odniesieniu do suchych spalin w temp. 0°C, 1013 mbar przy O ₂ =10%) z osprzętem, armaturą zabezpieczającą i regulującą , układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin, zbiornikiem	<p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą posiadać certyfikat/świadectwo potwierdzające spełnienie wymogów dotyczących ekoprojektu (ecodesign);</p> <p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą charakteryzować się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$;</p> <p>Kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą posiadać klasę efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p>	90%	18 000

		akumulacyjnym/buforowym, zbiornikiem cwu z osprzętem.	<p>Kotły te mogą być przeznaczone wyłącznie do spalania biomasy w formie pelletu drzewnego .</p> <p>Do dofinansowania nie są kwalifikowane urządzenia wielopaliwowe</p> <p>Dofinansowanie jedynie do kotłów z automatycznym podawaniem paliwa;</p> <p>Kocioł nie może posiadać rusztu awaryjnego lub przedpaleniska/brak możliwości montażu rusztu awaryjnego lub przedpaleniska;</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą docelowo spełniać wymogi aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, co do kotłów i rodzajów paliwa, o ile takie zostały ustanowione na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem.</p> <p>Przewody kominowe / spalinowe muszą być dostosowane do pracy z zamontowanym kotłem, co będzie potwierdzone w protokole z odbioru kominarskiego podpisanym przez mistrza kominarskiego.</p>		
12	Ogrzewanie elektryczne	Zakup/montaż urządzenia grzewczego elektrycznego (innego niż pompa ciepła), materiałów instalacyjnych wchodzących w skład systemu ogrzewania elektrycznego, zbiornika akumulacyjnego/buforowego, zbiornika cwu z osprzętem.		90%	9 000

13	Instalacja centralnego ogrzewania oraz instalacja ciepłej wody użytkowej	Zakup/montaż materiałów instalacyjnych i urządzeń wchodzących w skład instalacji centralnego ogrzewania (w tym kolektorów słonecznych), wykonanie równoważenia hydraulicznego instalacji grzewczej. Zakup/montaż materiałów instalacyjnych i urządzeń wchodzących w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kolektorów słonecznych i pomp ciepła do ciepłej wody użytkowej).	Kolektory słoneczne muszą posiadać: Certyfikat na europejski znak jakości „Solar Keymark” wraz z załącznikiem technicznym lub równoważny certyfikat potwierdzający m.in. przeprowadzenie badań kolektora; Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	90%	13 500
14	Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła	Zakup/montaż materiałów instalacyjnych składających się na system wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła (wentylacja z centralą wentylacyjną, rekuperatory ścienne).	Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.	90%	15 000
15	Mikroinstalacja fotowoltaiczna	Zakup/montaż oraz odbiór i uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznej (panele fotowoltaiczne z niezbędnym oprzyrządowaniem) - wymaganym elementem instalacji są liczniki dwukierunkowe (koszt licznika nie jest kosztem kwalifikowanym).	Mikroinstalacja fotowoltaiczna o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW. Urządzenia muszą być instalowane jako nowe, wyprodukowane w ciągu 24 miesięcy przed montażem; Dofinansowaniu nie podlegają projekty polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej; Zakończenie zadania rozumiane jest jako przyłączenie mikroinstalacji fotowoltaicznej do sieci.	90%	9 000

3. Ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa

Lp.	Nazwa kosztu	Koszty kwalifikowane	Wymagania techniczne	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów)	Maksymalna kwota dotacji
1	Ocieplenie przegród budowlanych	<p>Zakup/montaż materiałów budowlanych wykorzystywanych do ocieplenia przegród budowlanych zewnętrznych i wewnętrznych oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych, stropów pod nieogrzewanymi poddaszami, stropów nad pomieszczeniami nieogrzewanymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi, płyt balkonowych, fundamentów itp. wchodzących w skład systemów dociepleń lub wykorzystywanych do zabezpieczenia przed zawilgoceniem.</p> <p>Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących (np. wymiana parapetów zewnętrznych, orynowania itp.). Ocieplenia nie stanowi położenie wyłącznie</p>		90%	135 zł za m ²

		farb/tynków termorefleksyjnych lub termoizolacyjnych.			
2	Stolarka okienna	Zakup/montaż stolarki okiennej w tym okna/drzwi balkonowe, okna połaciowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne wraz z systemami montażowymi. Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących	Zakup i montaż stolarki okiennej i drzwiowej dopuszcza się jedynie w przypadku wymiany w pomieszczeniach ogrzewanych; Zakupione i zamontowane okna, drzwi zewnętrzne/bramy garażowe muszą spełniać wymagania techniczne dla przenikalności cieplnej określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujące od 31 grudnia 2020 roku.	90%	630 zł za m ²
3	Stolarka drzwiowa	Zakup/montaż stolarki drzwiowej w tym drzwi zewnętrzne, drzwi/bramy garażowe. Zakup i montaż materiałów budowlanych w celu przeprowadzenia niezbędnych prac towarzyszących		90%	1 800 zł za m ²

Szczegółowe wymagania prawne odnoszące się do zadań finansowanych w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

1. Pompy ciepła powietrze/woda

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/woda muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A+** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

2. Pompy ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/woda muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A++** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

3. Pompy ciepła powietrze/powietrze

Zakupione i montowane pompy ciepła powietrze/powietrze muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 626/2011 z dnia 4 maja 2011 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla klimatyzatorów. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A+** (dla klimatu umiarkowanego) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

4. Gruntowe pompy ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej

Zakupione i montowane pompy ciepła muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A++** (dla temperatury zasilania 55°C) na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

5. Kotły gazowe i olejowe

Zakupione i montowane kotły na paliwa gazowe i olej opałowy muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 lub Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE. Kotły te muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

6. Kotły na paliwo stałe

Zakupione i montowane w ramach Programu kotły zgazowujące drewno, pellet drzewny, pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą spełniać co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących **ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe** (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, s. 100).
Dodatkowo:

- kotły zgazowujące drewno muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. i na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- kotły na pellet drzewny muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. i na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- kotły na pellet drzewny o podwyższonym standardzie muszą charakteryzować się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$, muszą posiadać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń **klasę efektywności energetycznej minimum A+** zgodną z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 28 kwietnia 2015 r. i na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.

7. Kolektory słoneczne

Kolektory słoneczne muszą posiadać certyfikat na europejski znak jakości „Solar Keymark” wraz z załącznikiem technicznym lub równoważny certyfikat potwierdzający między innymi przeprowadzenie badań kolektora zgodnie z normą PN-EN 12975-1 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy -- Kolektory słoneczne -- Część 1: Wymagania ogólne” oraz normą PN-EN ISO 9806 „Energia słoneczna -- Słoneczne kolektory grzewcze -- Metody badań”. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą lub nadania znaku nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

8. Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej

Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) NR 812/2013 z dnia 18 lutego 2013r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla podgrzewaczy wody, zasobników ciepłej wody użytkowej i zestawów zawierających podgrzewacz wody i urządzenie słoneczne. Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;

9. Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła

Zakupiona i zamontowana wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 1254/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej systemów wentylacyjnych przeznaczonych do budynków mieszkalnych. Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła musi spełniać wymagania **klasy efektywności energetycznej minimum A** na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.